

nya apareix *ses euveies* (*IdOr* I, 78). — ¹⁰ La forma *uējās* es dona també a Garrotxa (*Atl. Ling. Pyr.-Or.*, mapa 100); segons les dades d'aquest atlas *ubélās* en el nord de l'Emp. i a Vall de Ribes i Cerdanya. —

¹¹ *AlcM* també recull formes amb *e* oberta: a Puigcerdà, Olot, Rupit, Berga, Cardona, Solsona, Igualada, i algunes altres localitats. — ¹² La forma *gwéla* a l'arag. de Plan, Torla i Campo (*JCoromines*, 1965).

Oviducte, ovífer, oviforme, ovípar, oviscapte, ovívor, ovoide, ovo-, ovovivípar, òvul, ovulació, ovular, ovulífer, ovulíger, V. ou Ox 'crit per als animals de càrrega etc.', *V. uixar Oxàcid, oxalat, oxàlic, oxalidàcies, oxalil, oxalúria, oxamida, oxazina, oxí-, òxid, oxidabilitat, oxidable, oxidació, oxidant, oxidar, oxidasa, oxidul, oxigen, oxigenació, oxigenar, oxíma, V. oximel*

OXIMEL, 'mescla de mel, aigua i àcid acètic', pres del llatí tardà *oxymel*, compost amb el gr. *ὄξύς*, mot afí al llatí *acidus* 'agut', 'àcid'. □ *1.ª doc.*: S. XIV, en Alcoaí, i en *Libre de Med. Part.* (*AlcM*); *oxymel* en *Libre de la Peste*, a. 1587 (*DAG.*); Lab. 1839 etc.

Són altres compostos del gr. *ὄξύς*: *oxirrodi* 'mescla d'oli rosat amb vinagre', ant. [1492, Cauliach; 1587, *Libre de la Peste* (*DAG.*), que escriu *oxyrrhodino*],

amb el gr. *ρόδον* 'rosa'. *Oxigen* [Lab. 1839, 1888: *oxígeno; -gen, DFa.*], fr. *oxygène* [1786, Lavoisier], format amb *γενέσθαι* 'engendrar'; *oxigenació, oxigenar* [Lab. 1888]; *òxid* [*DFa.*; Lab. 1839: *óxido*], francès *oxyde* [1787], format damunt *oxygène* amb la terminació d'*acide*; del qual són els derivats: *oxidar, oxidable, oxidació, oxidant, oxidasa, oxidul, oxíma; per-òxid, peroxidació, peroxidar; oxhidric* 'oxigen i hidrogen' [Fontserè, *CiFiNat.*, lèxic], *oxilata* 'compost d'aspecte terròs, que desprèn oxigen si el mullen amb aigua' [ib.]; *oxisal. Oxirrinc* 'que té el bec punxegut' amb *ρύγχος* 'bec'; *oxíton, paroxíton, proparoxíton* amb *τόνος* 'intensitat'. Notem a més amb *oxi-*: *oxitropina, oxihematina, oxihemoglobina*. Del gr. *ὄξαλλε* 'agrella' (derivat de *ὄξύς*) són *oxalidàcies, oxàlic, oxalil, oxalat, oxalúria; oxàcid, oxamida, oxazina; paroxisme* [-*ma*, Lab. 1839] de *παροξυσμός* 'irritació, paroxisme', derivat de *παροξύνειν* 'exacerbar, irritar', i aquest de *ὄξύς*. +*Paroxista* 'que sofreix d'un paroxisme psicològic': «L'amputació --- de l'avenir no encaixava en l'esperit, i es rompia en una activitat *paroxista* encaminada a compendiar la vida, per compendre-la millor», Coromines (*Presons Imag.* XI, O. C., 875a15).

Ozena, ozocerita, ozon, ozonització, ozonitzador, ozonitzar, ozonòmetre, ozonometria, ozonomètric, V. olor